

UČESTALA PITANJA U VEZI SA PRIMJENOM PROPISA IZ OBLASTI JAVNIH NABAVKI

U cilju pravilne primjene propisa iz oblasti javnih nabavki, uvažavajući česta pitanja koja su pristigla Ministarstvu finansija - Direktoratu za politiku javnih nabavki, u skladu sa ovlaštenjima iz člana 44 stav 1 tačka 5 Zakona o javnim nabavkama („Sl. list CG“, br. 74/19, 3/23 i 11/23), ukazujemo na sljedeća tumačenja određenih pravnih normi iz ove oblasti:

1. Pitanje: Prilikom provjere Izjave privrednog subjekta na koji datum se zahtijevaju dokazi o ispunjenosti uslova za učešće u postupku javne nabavke (ranije je bilo stanje na dan otvaranja ponuda)?

Odgovor:

Članom 111 Zakona o javnim nabavkama propisano je, između ostalog, da podnosilac prijave za kvalifikaciju, odnosno ponuđač podnosi izjavu privrednog subjekta kojom garantuje da će u toku trajanja postupka javne nabavke i realizacije ugovora o javnoj nabavci ispunjavati sve uslove za učešće u postupku javne nabavke i da ne postoji osnov za isključenje iz postupka javne nabavke predviđen tenderskom dokumentacijom.

Iz navedenog zakonskog određenja proizilazi da je ponuđač, odnosno podnosilac prijave za kvalifikaciju dužan da tokom trajanja postupka javne nabavke i tokom realizacije zaključenog ugovora o javnoj nabavci ispunjava sve uslove za učešće u postupku javne nabavke predviđene tenderskom dokumentacijom, te da na njegovoj strani ne postoji osnov za isključenje iz postupka javne nabavke.

Provjera tačnosti izjave privrednog subjekta vrši se u odnosu na stanje na dan vršenja provjere ako se to radi na osnovu javno dostupnog dokaza ili uvidom u dokaz kojim naručilac raspolaže. Ako se provjera vrši pribavljanjem dokaza od nadležnog organa, organizacije ili pravnog lica, provjera se vrši u odnosu na stanje na dan podnošenja zahtjeva za pribavljanje dokaza. Ako se provjera vrši traženjem dokaza od ponuđača provjera se vrši u odnosu na stanje na dan podnošenja zahtjeva za pribavljanje dokaza.

2. Pitanje: Član 118 stav 1 tačka 2 i stav 3 ovog člana Zakona - da li se učešće žena, kao kriterijum za vrednovanje ponuda odnosi samo na organizaciju ili i na kvalifikaciju i iskustvo lica, jer u stavu 3 kaže "koji se odnose na organizaciju"?

Odgovor:

Procenat učešća, odnosno udjela žena odnosi se na organizaciju ponuđača kao parametar kvaliteta za vrednovanje ponuda.

3. Pitanje: Kako će se izvršiti bodovanje, jer su date tri stavke, da li svaka posebno da se boduje (tri formule) ili se uzima zbir učešća žena za sve tri stavke zajedno (jedna formula)?

Odgovor:

Naručilac treba da metodologijom vrednovanja ponuda za svaku stavku parametra organizacije u pogledu procenta učešća, odnosno udjela žena, utvrdi određeni broj bodova u okviru propisanog maksimuma od 5% od ukupnog iznosa bodova i da utvrdi metod i posebnu metodologiju (formulu) za vrednovanje ponuda po svakoj stavci učešća, odnosno udjela žena.

4. Pitanje: Kako se dokazuje učešće žena u ukupnom broju zaposlenih kod ponuđača?

Odgovor:

Ovaj parametar se dokazuje spiskom zaposlenih kod ponuđača, a u slučaju potrebe provjere, dokazuje se podacima iz evidencije o prijavama zaposlenih na penzijsko i zdravstveno osiguranje koju vodi nadležni organ (Uprava prihoda i carina, odnosno drugi nadležni organ u državi u kojoj privredni subjekat ima sjedište).

5. Pitanje: Koje su to vrste dokaza kojima se podnijeta ponuda može naknadno dopuniti/pojasniti?

Odgovor:

Članom 120 stav 17 ZJN decidno je propisano šta ne može da se mijenja i dopunjava nakon isteka roka za podnošenje ponuda.

Naknadno mogu da se dostavljaju, mijenjaju i/ili dopunjavaju dokazi za učešće u postupku javne nabavke (obavezni uslovi, uslovi sposobnosti privrednog subjekta) i dokazi u pogledu kvaliteta ukoliko ne služe za vrednovanje ponuda.

6. Pitanje: KORIŠĆENJE SPOSOBNOSTI DRUGOG SUBJEKTA - Članom 127 ZJN, između ostalog je propisano da je naručilac dužan da u skladu sa članom 134 ovog zakona provjeri da li subjekat čiju sposobnost koristi ponuđač koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu posjeduje kapacitete koje stavlja na raspolaganje i da li ispunjava zahtijevane uslove sposobnosti za dio predmeta nabavke koji će da realizuje, kao i da li postoji osnov za isključenje iz postupka tog subjekta predviđen tenderskom dokumentacijom.

Kada ponuđač koristi sposobnost drugog subjekta da li taj drugi subjekt mora da dostavi Izjavu privrednog subjekta, s obzirom da je u članu 127 ZJN navedeno da Komisija mora da utvrdi i da li postoji osnov za isključenje iz postupka tog subjekta predviđen tenderskom dokumentacijom?

Odgovor:

Ponuđač nije dužan da uz ponudu dostavi izjavu drugog subjekta čiju sposobnost koristi za dokazivanje ispunjenosti uslova u skladu sa Zakonom.

Shodno članu 127 stav 4 ZJN, naručilac je dužan da u postupku provjere tačnosti izjave privrednog subjekta ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija, u skladu sa članom 134 ZJN, provjeri da li subjekat čiju sposobnost ponuđač koristi posjeduje kapacitete koje stavlja ponuđaču na raspolaganje. Zavisno od toga koju će sposobnost drugog subjekta ponuđač da koristi, zavisi na koji način će naručilac da izvrši provjeru postojanja te sposobnosti, odnosno kapaciteta, shodno članu 135a ZJN, tj. da li će potrebni dokaz da pribavi po službenoj dužnosti ili će da zatraži od ponuđača da dostavi potrebni dokaz iz člana 135b ZJN.

Ako će subjekat čiju sposobnost ponuđač koristi da učestvuje u izvršenju ugovora, naručilac je dužan da, u skladu sa članom 135a ZJN, pribavi dokaze koji su potrebni za provjeru da li taj subjekat ispunjava uslove sposobnosti za dio predmeta nabavke koji će da realizuje, ukoliko je taj uslov zahtijevan tenderskom dokumentacijom, kao i za provjeru osnova za isključenje tog subjekta iz postupka predviđen tenderskom dokumentacijom.

7. Pitanje: Član 135b Zakona - šta na primjeru znači provjera vjerodostojnosti kataloga koji nije predviđen trenutnim obrascem izjave privrednog subjekta i koji je ponuđačima dostupan u elektronskom obliku?

Odgovor:

U toku je izrada novog Pravilnika o obrascu izjave privrednog subjekta kojim će biti omogućeno izjašnjenje ponuđača o ispunjavanju uslova stručne i tehničke sposobnosti u dijelu opisa i karakteristika predmeta nabavke (član 106 stav 1 tačka 6 ZJN) koji se dokazuje uzorkom, katalogom ili fotografijom predmeta nabavke (član 135b stav 1 tačka 11 ZJN), pa će se i omogućiti provjera date izjave u ovom dijelu uvidom u javno dostupni katalog ili pribavljanjem kataloga od ponuđača.

8. Pitanje: Da li se pod dostavom dokaza iz člana 135b podrazumijeva i dostava u elektronskom obliku dokumenata koji su javno dostupni na zvaničnim sajtovima proizvođača i državnih organa?

Odgovor:

Naručilac ne treba da traži od ponuđača da dostavi dokaz koji je javno dostupan na zvaničnim sajtovima proizvođača ili državnih organa ukoliko su mu poznate adrese tih sajtova ili ukoliko je ponuđač u izjavi privrednog subjekta naveo adresu na kojoj se nalaze ti dokazi.

9. Pitanje: Dostavljanje uzoraka - u kojoj fazi postupka se dostavljaju uzorci? Ukoliko se traže, da li kada se podnose ponude ili kad provjeravamo prvorangiranog ponuđača?

Odgovor:

Članom 135b stav 1 tačka 11 ZJN propisano je da je uzorak predmeta nabavke ili dijela predmeta nabavke dokaz za dokazivanje ispunjenosti uslova stručne i tehničke sposobnosti iz člana 106 stav 1 tačka 6 ZJN, tj. uslova da ponuđač posjeduje opis i karakteristike predmeta nabavke. Budući da se shodno članu 111 ZJN ispunjenost uslova za učešće u postupku javne nabavke, a time i ovog uslova stručne i tehničke sposobnosti, dokazuje izjavom privrednog subjekta, to se uzorak kao dokaz ispunjenosti ovog uslova ne dostavlja uz ponudu, već na zahtjev naručioca, radi provjere tačnosti izjave privrednog subjekta prvorangiranog ponuđača.

10. Pitanje: Ukoliko se zaključuje ugovor sa drugorangiranim da li to znači da se ponovo radi zapisnik o pregledu ocjeni i vrednovanju i donosi nova Odluka o izboru jer je članom 149 ZJN propisano: Ugovor o javnoj nabavci zaključuje se i realizuje u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom, izabranom ponudom i odlukom o izboru najpovoljnije ponude?

Odgovor:

U slučaju zaključivanja ugovora sa drugorangiranim ponuđačem, u skladu sa članom 149 stav 10 ZJN, potrebno je samo izvršiti provjeru tačnosti izjave privrednog subjekta tog ponuđača i o tome sačiniti službenu zabilješku ili aneks zapisnika o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda i isti priložiti na ESJN.

11. Pitanje: Primjena člana 3 Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki?

Odgovor:

Članom 3 ovog pravilnika propisano je da jednostavna nabavka roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou do 4.000,00 eura sprovodi se direktnim izborom predmeta nabavke određenog ponuđača uz prihvatanje predračuna/profakture, fiskalnog računa ili ugovora u zavisnosti od vrste predmeta nabavke.

Za nabavke roba, usluga i radova iz stava 1 ovog člana koje nijesu jednokratne, odnosno koje su procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 4.000,00 eura, a manje od 8.000,00 eura naručilac treba da zaključi ugovor o nabavci sa izabranim ponuđačem.

Navedene odredbe člana 3 Pravilnika upućuje na sljedeće:

Naručilac može realizovati nabavku roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 4.000,00 eura prihvatanjem predračuna/profakture ili, u zavisnosti od vrste predmeta nabavke, zaključenjem ugovora sa ponuđačem čija je ponuda prihvaćena.

Ukoliko je procijenjena vrijednost nabavke roba, usluga ili radova jednaka ili veća od 4.000,00 a manja od 8.000,00 eura, naručilac je dužan da zaključi ugovor sa ponuđačem čija ponuda je prihvaćena.

12. Pitanje: Da li kod jednostavnih nabavki Naručilac mora da kači na sistem dokumenta koje na arhivi u formi originala ili ovjerene kopije dostavi prvorangirani ponuđač?

Odgovor:

Naručilac je dužan da original ili ovjerene kopije dokaza koje mu dostavi ponuđač dostavi u postupku jednostavne nabavke priloži na ESJN u sekciji "pribavljeni dokazi".

13. Pitanje: Ukoliko prvorangirani ponuđač odbije da potpiše ugovor o jednostavnoj nabavci Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki predviđeno je da naručilac može da zaključi ugovor sa drugorangiranim ponuđačem, pod uslovom da cijena njegove ponude nije veća od 10% u odnosu na prvobitno izabranu ponudu ili može da poništi postupak jednostavne nabavke.

Ukoliko se zaključuje ugovor sa drugorangiranim kada se on provjerava i koji akt se priprema (u ovom slučaju, Pravilnikom nije definisano da li se i kako drugorangirani ponuđač provjerava), da li se ponovo radi zapisnik o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda i novo Obavještenje jer je članom 25 Pravilnika propisano da Ugovor o jednostavnoj nabavci zaključuje se i realizuje u skladu sa uslovima utvrđenim zahtjevom za dostavljanje ponuda, izabranom ponudom i obavještenju o ishodu postupka.

Ukoliko se ne uradi zapisnik i novo Obavještenje proizilazi da se ugovor zaključuje sa ponuđačem koji nije provjeren da li ispunjava uslove.

Odgovor:

U slučaju zaključivanja ugovora sa drugorangiranim ponuđačem potrebno je samo izvršiti provjeru tačnosti izjave privrednog subjekta tog ponuđača i o tome sačiniti službenu zabilješku ili aneks zapisnika o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda i isti priložiti na ESJN.

14. Pitanje: UREDBOM O NAČINU PLANIRANJA I SPROVOĐENJA CENTRALIZOVANIH JAVNIH NABAVKI propisano je da je javni naručilac dužan je da zaključi poseban ugovor sa izabranim ponuđačem na osnovu zaključenog ugovora, odnosno sporazuma iz člana 9 ove uredbe i tehničke specifikacije koja se odnosi na predmet tog ugovora, odnosno sporazuma.

Može li da se pojasni ova odredba - šta se ugovara tim posebnim ugovorima kada je postupak već sproveda i ugovore zaključila Uprava za katastar i državnu imovinu. Zakonom o budžetu su sredstva kod javnih naručilaca i oni plaćaju te robe/usluge, a takođe smo u saznanju da će se objaviti i Izmjena Uredbe o centralizovanim javnim nabavkama u ovom dijelu oko plaćanja kako bi se uskladilo sa Zakonom o budžetu, pa je potrebno malo bolje pojasniti pripremu ovih posebnih ugovora, da li se priprema isti ugovor koji je pripremila i Uprava za katastar i državnu imovinu, samo potpisnici drugi tj. Izabrani ponuđač i javni naručilac kome će se robe isporučivati ili usluge izvršiti i koji će vršiti plaćanje.....

Odgovor:

Zakonom o budžetu propisano je da su sredstva za nabavke opredijeljena potrošačkim jedinicama, a ne organu koji sprovodi centralizovanu nabavku. Shodno tome, izmijenjena je Uredba o centralizovanim javnim nabavkama u pogledu zaključivanja ugovora o javnoj nabavci.